

การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน:
ศึกษารณิการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง*
Increase of Asset and Liability Inspection Efficiency:
a Case Study on Working between Office of the National
Anti-Corruption Commission and Concerned Agency

สยาม อีระบุตร[†]
Sayahm Dhiraputra[†]

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน: ศึกษา
กรณิการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษารูปแบบ
วิธีการการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน
และหนี้สิน (2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช.
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และ (3) เพื่อจัดทำแนวทาง
มาตรการ และข้อเสนอแนะในการนำกระบวนการและวิธีปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน
การบูรณาการการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน
และหนี้สิน โดยศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ผลการวิจัยพบว่า

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช.
มีรูปแบบการขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสาร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบ
ทรัพย์สินและหนี้สิน โดยการจัดส่งหนังสือราชการที่มีการอ้างอิงข้อกฎหมายที่ให้อำนาจ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน
ทั้งหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน บุคคล/กลุ่มบุคคล/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
ส่วนใหญ่เป็นการขอข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงิน การถือครองทรัพย์สินของผู้ยื่น
บัญชีทรัพย์สิน ข้อมูลหุ้นส่วนธุรกิจ ข้อมูลการเสียภาษี การเดินทางระหว่างประเทศ ข้อมูล
ทะเบียนราษฎร รวมถึง การขอความร่วมมือเกี่ยวกับการยึด/อายัดทรัพย์สิน การสอบปากคำ
การตรวจสอบสถานที่ การค้นสถานที่ การขอให้บุคคลมาเป็นพยาน

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน:
ศึกษารณิการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” สำนักวิจัยและบริหารวิชาการ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช.

[†] นักวิจัยสังคมศาสตร์ปฏิบัติการ สำนักวิจัยและบริหารวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
สำนักงาน ป.ป.ช., อีเมล: sayahm99@gmail.com

[†] Social Science Researcher, Practitioner Level, Bureau of Anti-Corruption Research Academic
Services, Office of the National Anti-Corruption Commission, E-mail: sayahm99@gmail.com

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน พบว่ามีอยู่หลายประเด็น อาทิ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับข้อมูลตอบกลับจากหน่วยงานภายนอกล่าช้า และเป็นข้อมูลที่คลาดเคลื่อนหรือข้อมูลที่ได้ไม่ครบถ้วนจากที่ขอไป ข้อกฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเป็นอุปสรรค เช่น การกำหนดกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน เป็นต้น หน่วยงานภายนอกบางหน่วยงานมีภาระหนักในการจัดหาข้อมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการดำเนินการเชื่อมโยง/ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกไม่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช. มีภาระงานหนัก ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ให้ข้อมูลวิจัยมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขปัญหามากมายประเด็น อาทิ การลดขั้นตอนการตรวจสอบทรัพย์สินให้น้อยลง เพื่อเกิดความเร็วในการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศหรือจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานภายนอกที่ขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสาร ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการรวบรวมและวิเคราะห์ทรัพย์สิน (ACAS) เพื่อใช้ในการรับ/จัดเก็บบัญชีทรัพย์สิน หรือใช้เป็นฐานข้อมูลกลางของบัญชีทรัพย์สิน และสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาประยุกต์ใช้ในงานการตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อคัดกรองหรือเปรียบเทียบรายการทรัพย์สินหรือการประมวลผลบัญชีทรัพย์สิน และการกระจายอำนาจการตรวจสอบทรัพย์สินบางส่วนไปยังหน่วยงานตรวจสอบอื่น เป็นต้น

คำสำคัญ: การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน การทำงานร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Abstract

The objectives of this study (“the Research”) on “Increase of asset and liability inspection efficiency: A case study on working between Office of the National Anti-Corruption Commission (“the Office”) and concerned agencies” were as follows: (1) to study form and procedure of joint working between the Office and concerned agencies in asset and liability inspection; (2) to study problem, obstacle, and restriction of their work; and (3) to prepare guideline, measure, and recommendation on the process and procedure to increase synergetic efficiency between them by using Mixed Methods Research.

The research results revealed that procedures for the Office’s asset and liability inspection officials (“the Office’s officials”) to seek cooperation and information or document from the concerned agencies is by sending an official

letter referring to powers of the National Anti-Corruption Commission (“the Commission”) prescribed by law instructing those agencies to do accordingly. The said agencies can be both public and private sectors, financial institutions, individuals, groups, and experts, or specialists. Most of the information requested are financial transaction such as deposit and loan, asset possession of a person submitting asset list (account), business partnership information, tax payment information, international travel, civil registration information including seeking cooperation for asset seizure or freezing, taking a statement, site inspection, location search, and requesting a person to give evidence.

However, there are issues, obstacles, and limitations of the work on asset and liability inspection between the Office and any concerned agency. Firstly, the Office faces a delay in receiving information from an external agency, and information received may have been incorrect or incomplete. Secondly, law and regulation on asset and liability inspection is an obstacle such as time frame in conducting asset list inspection, etc. Thirdly, some external agency has a heavy burden in providing information for the Office. Then, the information technology system of the Office in connecting information with others is ineffective. Finally, the Office’s officials are loaded with work resulting in the delay including belated coordination with external agencies.

Regarding recommendation and guideline for solving the mentioned problems on asset and liability inspection, based on the research findings, it was recommended as follows: (1) reduce asset inspection steps for efficient procedures; (2) re-arrange information system or establish a coordination center between the Office and external agency from which cooperation/information/document is being sought both in central and provincial levels; (3) develop ACAS for use of receiving and keeping asset list or as a central information base of asset list which enables the information to be used efficiently; and (4) apply Artificial Intelligence (AI) in asset inspection for screening or comparing asset lists, codifying result of asset list, and assigning other inspection agency to conduct some part of asset inspection and etc.

Keywords: Increase of asset and liability inspection efficiency, working between the National Anti-Corruption Office (“the Office”) and concerned agency

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 234 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 28 และมาตรา 110 วรรค 1 และ 2 กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้ง ตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว และยังกำหนดให้ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน รวมถึง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้มีหน้าที่ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องกำหนดตำแหน่งผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และต้องตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินที่ยื่นนั้น ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว เป็นธรรม อันจะทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีประสิทธิภาพด้วย

เนื่องจากกระบวนการการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินของ ป.ป.ช. จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลประกอบจากหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 110 วรรค 3 กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้บุคคลหรือหน่วยงานภาครัฐส่งมอบเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน รวมถึง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังกล่าวนี้ ด้วยในทางปฏิบัตินั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจะใช้วิธีการขอความร่วมมือหรือประสานงานขอข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ผู้ยื่นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่น การครอบครองสังหาริมทรัพย์ การครอบครองยานพาหนะ เงินฝากหรือเงินกู้ยืม แต่ตามข้อกฎหมายไม่ได้กำหนดกรอบเวลาในการส่งข้อมูลกลับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมายัง ป.ป.ช. ทำให้บางกรณีเกิดความล่าช้า แม้ว่าปัจจุบันหลายหน่วยงานจะมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินกับ ป.ป.ช. และมีการเชื่อมโยงข้อมูลที่สามารถขอข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่พัฒนาขึ้นแล้วก็ตาม แต่ยังมีบางหน่วยงานที่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดความล่าช้าในการส่งข้อมูล/เอกสารกลับจากหน่วยงานภายนอก อาทิ สถาบันการเงิน ที่มีข้อมูลจำนวนมากและเป็นข้อมูลที่ย้อนหลังไปหลายปี เป็นต้น จากปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัดดังกล่าว ทำให้กระบวนการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีความล่าช้าไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้ และมีบัญชีค้างตรวจสอบจำนวนมาก ส่งผลต่อการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จะเห็นได้จากสถิติผลการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 - 2561 มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 - 2561

ปีงบประมาณ	บัญชี ที่รับไว้ดำเนินการ			บัญชี ที่ตรวจ แล้วเสร็จ	บัญชี คงเหลือ ระหว่างดำเนินการ
	บัญชี คงค้าง	บัญชี รับใหม่	รวม		
2550	38,865	9,008	47,873	20,479	27,394
2551	27,394	16,717	44,111	4,988	39,123
2552	39,123	12,863	51,986	4,569	47,417
2553	47,417	9,997	57,414	8,321	49,093
2554	49,093	9,888	58,981	12,148	46,833
2555	46,833	25,924	72,757	48,051	24,706
2556	24,706	64,041	88,747	40,009	48,738
2557	48,738	46,356	95,094	20,397	74,697
2558	74,697	35,432	110,129	39,781	70,348
2558	74,697	35,432	110,129	39,781	70,348
2559	70,348	20,456	90,804	52,056	38,748
2560	38,748	12,302	51,050	33,024	18,026
2561	18,026	8,511	26,537	12,161	14,376

หมายเหตุ: ข้อมูลจากรายงานประจำปีของสำนักงาน ป.ป.ช.

ดังนั้น เพื่อให้การทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงมีการศึกษารูปแบบ/วิธีการ การทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ที่จะต้องมีความร่วมมือและประสานงานกับแหล่งข้อมูล เพื่อแสวงหาแนวทาง มาตรการแก้ไขปัญหา เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการในทางนโยบาย กระบวนการและวิธีปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการ การทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

2.2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ของการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

2.3 เพื่อจัดทำแนวทาง มาตรการและข้อเสนอแนะ ในการนำกระบวนการและวิธีปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

3. การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งเนื้อหาได้ดังนี้

3.1 หลักการและรูปแบบของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งแรก และเมื่อมีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินครั้งต่อ ๆ ไป ให้ตรวจสอบถึงความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินด้วย เมื่อปรากฏว่าเอกสารประกอบบัญชีไม่ครบถ้วน หรือมีข้อมูลคลาดเคลื่อน และไม่มีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่ามีเจตนาปกปิดทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้เลขาธิการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการให้ครบถ้วน หรือถูกต้องภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด ถ้าบุคคลดังกล่าวยังไม่ดำเนินการและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาปกปิดทรัพย์สินและหนี้สินให้ดำเนินการตามมาตรา 114 ต่อไป

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยในกรณียื่นเป็นเอกสารผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย ทั้งนี้ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครอง หรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

- 1) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายใน 60 วันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง
- 2) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน 60 วันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 3) ในกรณีที่ทุก 3 ปีตลอดเวลายังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน 60 วัน นับแต่วันถัดจากวันดำรงตำแหน่งครบทุก 3 ปี

เมื่อผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน พบว่าพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ให้ดำเนินการไต่สวนเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป

ในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กำหนดรูปแบบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินไว้ ดังนี้

- 1) การตรวจสอบปกติ หมายถึง การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้แสดงไว้
- 2) การตรวจสอบยืนยัน หมายถึง การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

เพื่อยืนยันข้อมูลของทรัพย์สินและหนี้สินว่าถูกต้องและมีอยู่จริงตามรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้แสดงไว้ หรือยืนยันข้อมูลของทรัพย์สินและหนี้สิน รายการใดรายการหนึ่งหรือหลายรายการที่มีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้แสดงไว้ไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือมีข้อมูลคลาดเคลื่อน หรือมีลักษณะอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

3) การตรวจสอบเชิงลึก หมายถึง การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏว่าผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจงใจยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น หรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอนยกย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินหรือมีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีเหตุอันควรสงสัยว่าร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือมีลักษณะอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

เมื่อศึกษาถึงหลักแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่าความหมายของประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554) ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน

เว็บไซต์ wikipedia.org ให้ความหมายของไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการวิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ แรงงานเงินทุน และวิธีการดำเนินการหรือประกอบการ ที่มีคุณภาพสูงสุดในการดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการใด ๆ นั้นก็ขึ้นอยู่กับทรัพยากร ขณะนั้นด้วยว่ามีคุณภาพและปริมาณเพียงใด หากมีคุณภาพมาก การจะใช้อย่างเต็มศักยภาพได้นั้นจะต้องใช้ในปริมาณน้อยจึงจะเรียกได้ว่ามีประสิทธิภาพ ต่างกันกับทรัพยากรที่มีปริมาณมากแต่คุณภาพต่ำ ที่จะต้องเลือกวิธีการดึงศักยภาพของทรัพยากรออกมาให้ได้มากที่สุดจึงจะเรียกว่ามีประสิทธิภาพ

วีระพันธ์ เขมะนุเชษฐ์ (2560) ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า ผลสำเร็จที่พิจารณาในแง่ของเศรษฐศาสตร์ที่มีตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความประหยัด หรือคุ่มค่า (ประหยัดต้นทุน ประหยัดทรัพยากรประหยัดเวลา) ความทันเวลา และมีคุณภาพ (ทั้งกระบวนการ ได้แก่ Input Process และ Output) โดยประสิทธิภาพ คือ กระบวนการดำเนินงานที่มีลักษณะดังนี้

1) ประหยัด (Economy) ได้แก่ ประหยัดต้นทุน (Cost) ประหยัดทรัพยากร (Resources) และประหยัดเวลา (Time)

2) เสร็จทันตามกำหนดเวลา (Speed)

3) คุณภาพ (Quality) โดยพิจารณาทั้งกระบวนการตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) หรือวัตถุดิบ มีการคัดสรรอย่างดีมีกระบวนการดำเนินงาน กระบวนการผลิต (Process) ที่ดี

และมีผลผลิต (Output) ที่ดี

สรุป **ประสิทธิภาพ** หมายถึง กระบวนการ หรือกิจกรรมใด ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จของงาน โดยใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า เกิดความประหยัดทั้งต้นทุน ประหยัดทรัพยากรและประหยัดเวลา มีความทันเวลา และมีคุณภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ส่วนการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานนั้น ปกติจะพูดถึงผลการปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นเรื่องเดียวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ เมื่อผลการปฏิบัติงานที่ดีก็ถือว่ามีประสิทธิภาพในการทำงานสูง และถ้าผลการปฏิบัติงานไม่ดีก็ถือว่ามีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไว้ดังนี้

กิตติยา จิตคุณรัตน์ (2556) ให้ความหมายของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไว้ว่า หมายถึง การผลิตสินค้าหรือบริการให้ได้มากที่สุด โดยพิจารณาถึงการใช้ต้นทุนหรือปัจจัยนำเข้าให้น้อยที่สุดประหยัดเวลามากที่สุด ใช้ความพยายาม ความสามารถ ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน มีความถูกต้องและการทำงานสำเร็จ โดยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่ได้คือตรงกับมาตรฐาน การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

นิมนวน ทองแสน (2557) กล่าวว่าประสิทธิภาพของการทำงาน คือ การปฏิบัติงานเกิดพร้อมหลาย ๆ ปัจจัยที่รวมกันขึ้นเพื่อกระทำการใดให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรของคนทุกคนที่ร่วมมือกันทำงานนั้น ๆ ให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด ได้มาตรฐานและใช้ต้นทุนในการปฏิบัติที่น้อยมากแต่ได้ผลมากยิ่งขึ้น

พิชญา วัฒนรังสรรค์ (2558) ให้ความหมายของประสิทธิภาพในการทำงานไว้ว่า การปฏิบัติงานของบุคคลโดยใช้ทรัพยากรขององค์กรทั้งในเรื่องต้นทุนและเวลาให้น้อยที่สุด โดยได้ผลงานที่มากที่สุดอย่างมีคุณภาพและเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

สรุปความหมายของ**ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน** คือ การกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ โดยใช้ต้นทุนหรือปัจจัยนำเข้าให้น้อยที่สุดประหยัดเวลามากที่สุด มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน มีความถูกต้องและการทำงานสำเร็จตามที่ตั้งไว้

ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานนั้น สามารถวัดจากการใช้ทรัพยากรเทียบกับผลลัพธ์ของงานที่เกิดขึ้น โดยมีวิธีการหาประสิทธิภาพได้ 2 แบบ คือ ผลงาน/ผลลัพธ์เท่าเดิม แต่ใช้ทรัพยากรน้อยลง และการใช้ทรัพยากรเท่าเดิม แต่ได้งานมากขึ้น (มีความรวดเร็วมากขึ้น ใช้เวลาน้อยลง)

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการที่ได้ทำการวิจัยในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีการทำงานร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

พัชรวรรณ นุชประยูร (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน โดยสรุปประเด็นเกี่ยวกับการทำงานร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน พบว่า การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินต้องมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น

ทั้งภายใน ป.ป.ช. เอง เช่น หน่วยงานป้องกัน หน่วยงานปราบปราม โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับ หน่วยงานปราบปราม ส่วนหน่วยงานภายนอก ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานมีข้อตกลงกับ ป.ป.ช. ในการเชื่อมโยงข้อมูล ทำให้ ป.ป.ช. สามารถเข้าไปเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างคล่องตัวในระดับหนึ่ง หรือ ป.ป.ช. สามารถเข้าตรวจสอบโดยใช้งานระบบบางระบบด้วยตนเองได้ เช่น ระบบ ทะเบียนราษฎร์ ระบบของกรมการขนส่งทางบก แต่ยังมีปัญหาบ้างในกรณีธนาคารในเรื่องการปกปิด ข้อมูลของลูกค้าธนาคาร โดย ป.ป.ช. อาจบังคับใช้กฎหมายในการขออนุญาตข้อมูลเหล่านี้ เฉพาะกรณีที่มีความเสี่ยงหรือกรณีบุคคลที่มีข้อร้องเรียน หรือในการประสานงานกับ ก.ล.ต. ก็มีเงื่อนไขและอุปสรรคพอสมควรในทางปฏิบัติ ทำให้ ป.ป.ช. ไม่ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ หรือ ปัญหากรณีรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันของ ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เป็นผู้ดูแลข้อมูล เช่น กรณีกรมที่ดิน ซึ่งไม่ได้เก็บข้อมูลเส้นทางการซื้อขาย ฉะนั้น การจะได้ข้อมูลในส่วนนี้ อย่างรวดเร็วหรือทันทีนั้นไม่สามารถทำได้ ต้องทำเรื่องขอไปและต้องรอข้อมูลการตรวจสอบ จากกรมที่ดินตอบกลับ หรือการประสานงานกับหน่วยงาน ปง. และ สตง. เช่นกัน ข้อมูลของ หน่วยงานเหล่านั้นมีรูปแบบจัดเก็บที่แตกต่างจากข้อมูลของ ป.ป.ช. ต้องการใช้งาน เช่น เพดาน ธุรกรรมที่ ปง. ดู คือ ยอด 2 ล้านบาทขึ้นไป หรือการที่ ปง. ยังมีชั้นความลับของข้อมูลอยู่

วรวิทย์ สุขบุญ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง นิติเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการตรวจสอบบัญชี ทรัพย์สินของ ป.ป.ช. โดยในประเด็นของประสิทธิภาพของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 37/2 ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถใช้อำนาจของคณะกรรมการ ปง. และ คณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้ด้วย ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะใช้ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวในรูปแบบใด กล่าวคือ อาศัยบทบัญญัติดังกล่าวออกระเบียบ ข้อบังคับให้สถาบันการเงิน สำนักงานที่ดิน และผู้ประกอบการอาชีพต้องรายงานการทำธุรกรรม ทางการเงินของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามจำนวนและเงื่อนไขที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งอาจแตกต่างจากที่คณะกรรมการ ปง. และคณะกรรมการ ธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด หรือต้องใช้อำนาจ ดังกล่าวผ่านคณะกรรมการ ปง. ตามจำนวนและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ปง. กำหนด ซึ่งเป็นเรื่องเทคนิคทางกฎหมายและอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และนับตั้งแต่มีการแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เมื่อปี พ.ศ. 2554 ก็ไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ใช้อำนาจของคณะกรรมการ ปง. และคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังกล่าวแต่อย่างใด

ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีปัญหาหลายประเด็น อาทิ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สิน พบว่า ทรัพย์สินของ บุคคลทั้งสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินประเภท ต่าง ๆ อยู่ในหน่วยงานทั้งที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็มีกฎหมาย ระเบียบ

และวิธีปฏิบัติงาน รวมทั้ง งานที่เป็นภารกิจหลักของตนเอง ดังนั้น การให้การสนับสนุนการทำงานแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบทรัพย์สินบางครั้งจึงมีปัญหาเรื่องการได้รับเอกสารหลักฐานล่าช้าและบางครั้งอาจไม่ได้รับความร่วมมือ เนื่องจาก ขาดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้ง ปัญหาการประสานงานปัญหาการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ทรัพย์สิน (ระบบ ACAS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งในส่วนการให้บริการแก่ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยระบบ ACAS จะทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้ยื่นบัญชี (ODS) สถาบันการเงิน (FIS) ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (DIG) ในรูปแบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยส่งข้อมูลไปยังระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อให้เจ้าหน้าที่นำไปใช้ประโยชน์โดยมีระบบวิเคราะห์รายได้ทรัพย์สินและหนี้สิน (AIS) เป็นเครื่องมือช่วยวิเคราะห์เบื้องต้น แต่การพัฒนาระบบ ACAS ยังไม่เสร็จสิ้น และยังไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันอยู่ระหว่างทดสอบระบบการยื่นบัญชีออนไลน์ และการวิเคราะห์รายได้ทรัพย์สินและหนี้สินกับผู้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.

3.4 สรุปสภาพปัญหาของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. ในปัจจุบัน

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นภารกิจหลักของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจและหน้าที่ไว้ โดยวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบทรัพย์สินนั้น ประกอบด้วย การสร้างความโปร่งใสให้ระบบการเมืองและระบบราชการ การป้องกันการทุจริต และคัดกรองบุคคลเมื่อเข้าสู่ตำแหน่ง เป็นมาตรการเสริมในด้านการปราบปรามการทุจริต การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปสภาพปัญหาของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินในปัจจุบันได้ดังนี้

1) ลักษณะของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ต้องมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก พิจารณารณนุชประยูร (2561) ให้ความเห็นว่า แม้ปัจจุบันบางหน่วยงานมีข้อตกลงกับ ป.ป.ช. ในการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ยังมีปัญหาของการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันหลายประการ อาทิ รูปแบบการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกันของ ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เป็นผู้ดูแลข้อมูล วรวิทย์ สุขบุญ (2558) กล่าวว่า ข้อมูลที่ ป.ป.ช. ร้องขอไปยังหน่วยงานอื่นมีลักษณะเป็นข้อมูลย้อนหลังไปหลายปี อีกทั้งทรัพย์สินของบุคคลทั้งสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์านหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ อยู่ในหน่วยงานทั้งที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็มีกฎหมาย ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติงาน รวมทั้งงานที่เป็นภารกิจหลักของตนเอง ดังนั้น การให้การสนับสนุนการทำงานแก่ ป.ป.ช. ในการตรวจสอบทรัพย์สินบางครั้ง จึงมีปัญหาเรื่องการได้รับเอกสารหลักฐานล่าช้าและบางครั้งอาจไม่ได้รับความร่วมมือ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้ง ปัญหาการประสานงาน ฉะนั้น จึงทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินเกิดความล่าช้าไปด้วย เพราะต้องรอข้อมูลจาก

หน่วยอื่นมาใช้ประกอบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ทำให้บัญชีทรัพย์สินในภาพรวมมีบัญชีค้างการตรวจสอบจำนวนมาก

2) การกำหนดกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน หลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้และมีการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามมาอีกหลายฉบับ โดยระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติให้การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินต้องดำเนินการเสร็จสิ้นตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยการตรวจสอบปกติต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 90 วันนับแต่วันที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบยืนยัน ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 180 วันนับแต่วันที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบเชิงลึก ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 180 วันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้ตรวจสอบเชิงลึก ดังนั้น การกำหนดกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงานดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องมีภาระงานมากขึ้น เพื่อดำเนินการให้ทันต่อกรอบระยะเวลาที่กำหนดถึงแม้ว่าจะระเบียบจะบัญญัติให้มีการขยายระยะเวลาเมื่อดำเนินการตามกรอบเวลาไม่ทัน แต่ก็เป็นการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาขยายเวลา จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ความเห็นว่าดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแบบปกติ สามารถดำเนินการได้ทันตามกรอบระยะเวลาเมื่อเอกสารประกอบการยื่นบัญชีครบถ้วนและบัญชีที่ตรวจสอบไม่พบข้อสงสัยใด ๆ แต่การดำเนินการตรวจสอบยืนยันหรือการตรวจสอบเชิงลึก ไม่สามารถดำเนินการทันตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เพราะมีปัจจัยหลายประการที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถควบคุมได้ อาทิ การขอข้อมูลไปยังหน่วยงานเจ้าของข้อมูลภายนอก ที่เกิดความล่าช้าในการตอบกลับข้อมูล โดยเฉพาะสถาบันการเงินที่มีข้อมูลจำนวนมาก และมีการขอข้อมูลไปจากหน่วยงานตรวจสอบหลายหน่วยงาน

3) กฎหมายกำหนดตำแหน่งให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินมีจำนวนมาก พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 และระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจำนวนมาก โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมาก ซึ่งการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐ ยังต้องยื่นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทำให้จำนวนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินมีจำนวนมากขึ้น อีกทั้งมาตรา 130 แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวยังกำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐอื่นที่ไม่ได้บัญญัติเฉพาะไว้ในปัจจุบัน ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงาน ซึ่งในอนาคตต้องเป็นภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นของ ป.ป.ช. ในการที่จะตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว เมื่อมีผลบังคับใช้ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับจำนวนบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ทรัพย์สิน (ระบบ ACAS) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งในส่วนการให้บริการแก่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยระบบ ACAS จะทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้ยื่นบัญชี (ODS) สถาบันการเงิน (FIS) ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (DIG) ในรูปแบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยส่งข้อมูลไปยังระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อให้เจ้าหน้าที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยมีระบบวิเคราะห์รายได้ทรัพย์สินและหนี้สิน (AIS) เป็นเครื่องมือช่วยวิเคราะห์เบื้องต้น แต่การพัฒนาระบบ ACAS ยังไม่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีปัญหาหลายประการ อาทิ รูปแบบข้อมูลของหน่วยงานภายนอกไม่รองรับระบบ ACAS การทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างการทำงานด้วยเอกสารราชการและระบบ ACAS เช่น ต้องมีการนำเข้าหนังสือขอข้อมูลที่เป็นเอกสารไปในระบบ ACAS หรือข้อมูลของหน่วยงานภายนอกบางอย่างไม่สามารถส่งทางระบบได้ ต้องมีการทำหนังสือราชการเพื่อข้อมูลไปยังหน่วยงานนั้น ๆ อีก เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของหน่วยงานเจ้าของข้อมูล เป็นต้น สอดคล้องกับข้อมูลจากการศึกษาที่พบว่า ปัจจุบันระบบ ACAS ยังไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ การดำเนินการขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกบางหน่วยงาน ทำได้ไม่เป็นไปตามที่ต้องใช้งาน อาทิ ข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของสถาบันการเงิน บางกรณีต้องใช้ข้อมูลย้อนหลังไปหลายปี แต่เมื่อดำเนินการผ่านระบบ ACAS จะสามารถขอข้อมูลย้อนหลังได้ย้อนหลังไปแค่ 2 ปี เป็นต้น ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเลือกที่จะไม่ดำเนินการผ่านระบบ ACAS จำเป็นต้องใช้รูปแบบการขอข้อมูลโดยการใช้เอกสารเป็นหนังสือราชการขอข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอกเมื่อดำเนินการด้วยเอกสารราชการ ทำให้เกิดความล่าช้าตามระบบงานสารบรรณ และหากหน่วยงานเจ้าของข้อมูลที่มีหน่วยงานหรือสำนักงานอยู่ในภูมิภาค ก็ยังทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งข้อมูลกลับมายัง ป.ป.ช. เพราะต้องดำเนินการให้สำนักงานหรือหน่วยงานตามภูมิภาคจัดหาข้อมูลแล้วส่งมายังส่วนกลางและรวบรวมข้อมูลทั้งหมดส่งให้ ป.ป.ช.

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะเห็นได้ว่าการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินในมิติของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ปัจจุบันมีปัญหาหรืออุปสรรคในหลายประการทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. มีน้อย เกิดข้อขัดข้องการตรวจสอบจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีภาระงานที่หนักและเกิดความเครียดในการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการให้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ปัญหาบางประการไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้การทำงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินขาดประสิทธิภาพ มีความล่าช้า ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินอันจะเป็นการป้องปรามการกระทำการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน: ศึกษารณิการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed methods Research) ที่ศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การรวบรวมข้อมูลวิจัย

1) เอกสาร งานวิจัย และกฎหมาย ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความวิชาการ รายงานการวิจัย วารสาร วิทยานิพนธ์ สื่อออนไลน์ รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

ก. การสัมภาษณ์

- **หน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช.** เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อทราบถึงรูปแบบ วิธีการ ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ รวมถึง แนวทางแก้ไขปัญหามาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับ ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน โดยเก็บข้อมูลจากข้อคำถามที่เป็นแบบสัมภาษณ์ อันจะสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเป็นข้อมูลในการออกแบบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

- **หน่วยงานภายนอก** เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานภายนอก ที่ทำงานร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อทราบถึงรูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ รวมถึง แนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ข. แบบสอบถาม (Questionnaire)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ระดับบริหารและผู้ปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อสอบถามประเด็นรูปแบบ วิธีการ ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ รวมถึง แนวทางแก้ไขปัญหามาตรการต่าง ๆ ที่จะสามารถทำให้การทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยเครื่องมือในการวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) คณะผู้วิจัยจัดให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ได้ และได้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาประมวลและจัดทำเป็นข้อคำถามปลายปิด ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และเป็นไปตามเกณฑ์วัดของลิเคิร์ต (Likert Scale)

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาโดยการทบทวนวรรณกรรมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน หน่วยงานที่ทำงานร่วมกับ ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ศึกษารูปแบบ วิธีการ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการในการนำกระบวนการและวิธีปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งในการเก็บรวบรวมมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังนี้

1) ประชากร

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ที่ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน (ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภายนอกที่ทำงานร่วมกับ ป.ป.ช. (ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) ทั้งที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนข้อมูลและหน่วยงานช่วยในการตรวจสอบ

2) กลุ่มตัวอย่าง

ก. กลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด รวมถึงข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหามาตรการต่าง ๆ ของการทำงานร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน ทั้งหน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง รายละเอียด ดังนี้

- หน่วยงานภายใน ประกอบด้วย รองหรือผู้ช่วยเลขาธิการฯ ที่กำกับดูแลภารกิจตรวจสอบทรัพย์สิน จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบทรัพย์สิน สำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ระดับปฏิบัติการถึงระดับเชี่ยวชาญ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 18 คน รวมกลุ่มตัวอย่างการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น จำนวน 20 คน (กลุ่มภารกิจด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง): เลือกจากสำนักตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลาง 5 สำนัก และส่วนภูมิภาค: เลือกจากสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยเลือกแบบเจาะจงกระจายตามภูมิภาค) ซึ่งการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. นั้น ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกและสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์โดยเลือกวิธีการให้เหมาะสมกับพื้นที่ เวลา และสถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยและคำนึงถึงความสะดวกและประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสัมภาษณ์หน่วยงานในส่วนภูมิภาค

- หน่วยงานภายนอก ผู้วิจัยจะใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจงหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องที่ทำงานร่วมกับ ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน โดยจะเลือกจากหน่วยงานที่มีความถี่ หรือความบ่อยครั้งในการทำงานร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวนมาก และหน่วยงานที่มีระยะเวลาในการตอบกลับความร่วมมือ/ข้อมูล/เอกสารล่าช้า ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้จากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. ประกอบการคัดเลือกหน่วยงานภายนอกที่จะสัมภาษณ์ โดยคณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์หน่วยงานภายนอก จำนวน 7 หน่วยงาน ๆ ละ 2 คน รวม 14 คน

ข. กลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน เป็นผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบทรัพย์สิน จากส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง) กลุ่มงานตรวจสอบทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค 1 - 9 และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั่วประเทศ รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจากหน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน 300 คน โดยมีผู้ส่งแบบสอบถามกลับและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 186 คน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

5. ผลการศึกษา

จากการศึกษารูปแบบ วิธีการ ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อจัดทำแนวทาง มาตรการและข้อเสนอแนะในการนำกระบวนการและวิธีปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีผลการศึกษาดังนี้

5.1 รูปแบบ/วิธีการ การทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. มีรูปแบบการขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสาร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นการจัดทำหนังสือราชการโดยอ้างอิงข้อกฎหมายที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่สามารถใช้บังคับกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานมีการติดต่อประสานงานในเบื้องต้น ผ่านทางโทรศัพท์หรือเข้าไปติดต่อประสานในหน่วยงานด้วยตนเอง รวมถึง การติดตามทวงถามความคืบหน้าไปยังหน่วยงานที่ขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสารไป

ส่วนใหญ่มีการขอข้อมูลในเรื่อง/ประเด็นเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินจากสถาบันการเงิน และการถือครองทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ เช่น การครอบครองอสังหาริมทรัพย์ การครอบครองยานพาหนะ การถือครองหลักทรัพย์/จำนวนหุ้น รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน อาทิ รายการชำระหนี้บัตรเครดิต เงินกู้ยืม การจดจำนองอสังหาริมทรัพย์เพื่อขอสินเชื่อ รายการสินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อรถยนต์ เป็นต้น ข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นจะมีการดำเนินการขอข้อมูลไปยังหน่วยงานเจ้าของข้อมูล โดยจัดทำหนังสือราชการไปยังหน่วยงาน ยกเว้นบางหน่วยงานที่มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงาน ป.ป.ช. ที่สามารถใช้สิทธิ์เข้าถึงข้อมูลนั้นได้ผ่านระบบออนไลน์ โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและ

หนี้สิน มีการขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสารจากหน่วยงานภายนอกบ่อยครั้ง มากที่สุด ไปสถาบันการเงินขนาดใหญ่ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนหน่วยงานภาครัฐ พบว่ามีการขอข้อมูล/เอกสารไปยังกรมที่ดินมากที่สุด เหตุเพราะผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มีทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์เกือบทุกราย รวมถึง อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ เช่น อาคารชุด เป็นต้น เมื่อแยกความถี่หรือความบ่อยครั้งของการขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสาร ตามประเภทของหน่วยงานแล้ว จะพบว่าหน่วยงานภาครัฐที่มีความถี่ในการร่วมมือสูง ได้แก่ กรมที่ดิน กรมขนส่งทางบก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานพาณิชย์จังหวัด กรมสรรพากร ที่มีการขอข้อมูลเกี่ยวกับการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ การถือครองยานพาหนะ หุ่นในบริษัทจดทะเบียน ข้อมูลการเสียภาษี ส่วนหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ บริษัทรับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทบัตรเครดิต บริษัทสินเชื่อต่าง ๆ ที่มีการขอข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองหลักทรัพย์ การใช้บัตรเครดิต การเช่าซื้อรถยนต์ สถาบันการเงินเป็นประเภทหน่วยงานที่มีความถี่หรือความบ่อยครั้งในการขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสารมากที่สุด โดยเฉพาะสถาบันการเงินขนาดใหญ่ที่มีการขอข้อมูลหลายรายการ อาทิ ข้อมูลเงินฝาก เงินกู้ยืม เงินลงทุน เงินเบิกเกินบัญชี บางหน่วยงานมีการขอข้อมูลทุกครั้งที่มีการตรวจแบบยื่นยันและตรวจเชิงลึก ส่วนบุคคล/คณะบุคคลหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีการขอความร่วมมือน้อยมาก โดยส่วนที่ขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะเป็นการตรวจสอบเฉพาะกรณีที่มีความสำคัญหรือที่ ต้องการคำตอบให้สังคม อาทิ ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฬิกา รถยนต์หรู พระเครื่องบูชา เป็นต้น

เมื่อวิเคราะห์ถึงความสะดวก/รวดเร็วในการตอบกลับ/ให้ความร่วมมือ/ให้ข้อมูล/เอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินได้รับความสะดวก/รวดเร็วมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการครอบครองหลักทรัพย์/จำนวนหุ้น กรมการปกครองที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร กรมสรรพากรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษี กรมการขนส่งทางบกที่ให้ข้อมูลการถือครองยานพาหนะ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ที่ให้ข้อมูลการถือครองหุ้นของบริษัทจดทะเบียน ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา ส่วนหน่วยงานที่มีความยากลำบากในการตอบกลับความร่วมมือ/ให้ข้อมูล/เอกสาร ได้แก่ สถาบันการเงินขนาดใหญ่ที่มีความถี่ในการขอความร่วมมือจาก ป.ป.ช. เป็นจำนวนมาก และมีการขอข้อมูลในหลายประเด็น อาทิ ข้อมูลเงินฝาก เงินกู้ยืม เงินเบิกเกินบัญชี ข้อมูลการฝาก - ถอนเงิน ข้อมูลการทำธุรกรรมย้อนหลังไปหลายปี ทำให้เกิดความยากลำบากในการตอบกลับความร่วมมือ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ที่มีการขอข้อมูลการเดินทางเข้า - ออกประเทศ กรมศุลกากร และกรมที่ดิน โดยเฉพาะการขอข้อมูลที่ดินย้อนหลัง ขอประวัติการซื้อขายเปลี่ยนมือ เพราะกรมที่ดินไม่ได้จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอ้างอิงตัวบุคคล แต่จะจัดเก็บในรูปแบบการอ้างอิงจากเลขที่ของอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ระยะเวลาในการได้รับตอบกลับความร่วมมือ/ให้ข้อมูล/เอกสารของหน่วยงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. มีการตอบกลับความร่วมมือ/ให้ข้อมูล/เอกสาร ภายในระยะเวลา

โดยเฉลี่ย ต่ำกว่า 1 เดือน - 2 เดือน ส่วนหน่วยงานภายนอกมีตอบกลับความร่วมมือ/ให้ข้อมูล/เอกสารมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินใช้ระยะเวลาที่แตกต่างกันไป โดยกลุ่มหน่วยงานภาครัฐจะมีระยะเวลาตอบกลับที่ต่ำ อาทิ กรมขนส่งทางบก กรมการปกครอง เป็นต้น ด้านหน่วยงานเอกชนที่ ป.ป.ช. ขอความร่วมมือมีระยะเวลาเฉลี่ยมากกว่า 1 เดือน - 2 เดือน สถาบันการเงิน มีระยะเวลาส่งกลับข้อมูลตั้งแต่ 1 เดือน - มากกว่า 12 เดือน แตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน รวมถึง ลักษณะของข้อมูลที่ขอด้วย เช่น ถ้าเป็นข้อมูล statement จะจัดส่งภายใน 7 วัน แต่ถ้าเป็นข้อมูลที่มีการขอย้อนหลังไปหลายปีจะใช้ระยะเวลานานมากขึ้น โดยเฉพาะสถาบันการเงินขนาดใหญ่ที่มีการทำธุรกรรมจำนวนมาก หรือมีหน่วยงานภาครัฐอื่น มีการขอข้อมูลไปยังสถาบันการเงินจำนวนมากเช่นกัน เกิดเป็นภาระกับสถาบันการเงินนั้น ๆ ทำให้ระยะเวลาในการตอบกลับจะมากขึ้น ยิ่งข้อมูลที่ขอเป็นข้อมูลย้อนหลังไปหลายปี สถาบันการเงินจะมีการจัดเก็บข้อมูลเหล่านั้นในคลังเอกสาร ซึ่งจะสามารถเบิกเอกสารได้เพียงเดือนละ 1 ครั้ง ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ หน่วยงานที่ตอบกลับหรือให้ข้อมูลซ้ำ ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่ 6 เดือน - มากกว่า 1 ปี จะเป็นสถาบันการเงินขนาดใหญ่ และบุคคล/กลุ่มบุคคล/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีระยะเวลาเฉลี่ย มากกว่า 3 - 6 เดือน แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงความถี่หรือความบ่อยครั้งในการปฏิบัติงานร่วมกัน พบว่ากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความร่วมมือน้อยมาก

5.2 การวิเคราะห์ระยะเวลาเฉลี่ยในการดำเนินการตรวจบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

คณะผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของกรอบเวลาตามระเบียบของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาเฉลี่ยในการปฏิบัติงานจริงกับระยะเวลาตามกรอบเวลาตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยักยอกบัญชี พ.ศ. 2561 ข้อ 16 ข้อ 17 และข้อ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการดำเนินการตรวจบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแบบปกติอยู่ในระยะเวลาน้อยกว่า 1 เดือน ซึ่งเป็นการดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินอยู่ในกรอบระยะเวลาของระเบียบกำหนดด้านการตรวจสอบแบบย่นย่นนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.48 ใช้ระยะเวลาดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแบบการตรวจย่นย่นมากกว่ากรอบระยะเวลาที่กำหนด กล่าวคือ กฎหมายกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการไม่เกิน 180 วัน แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินแบบการตรวจย่นย่นมากกว่า 180 วัน (6 เดือน) โดยใช้ระยะเวลามากกว่า 9 เดือนขึ้นไป - 12 เดือน มากที่สุด และมีการดำเนินการโดยใช้ระยะเวลามากกว่า 6 เดือนเป็นจำนวนมาก การตรวจเชิงลึกพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.12 ใช้ระยะเวลาดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแบบการตรวจเชิงลึกมากกว่ากรอบระยะเวลาที่กำหนด กล่าวคือ กฎหมายกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการไม่เกิน 360 วัน แต่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่มีการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินแบบการตรวจเชิงลึกมากกว่า 360 วัน โดยใช้ระยะเวลามากกว่า 24 เดือนขึ้นไป มากที่สุด ทำให้ทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่ระเบียบกำหนดไว้หรือมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินต่ำ

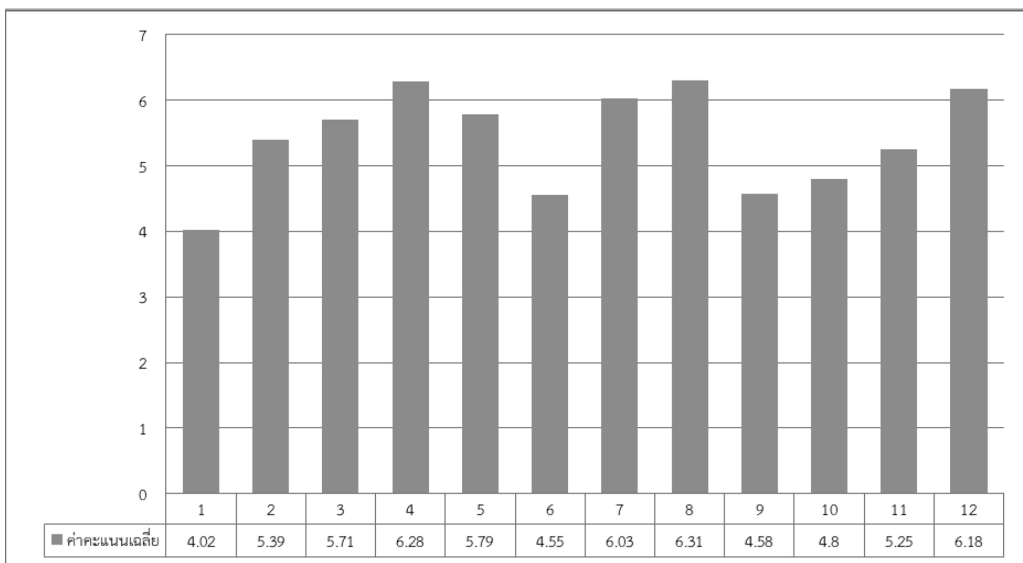
5.3 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดที่พบมีอยู่หลายประเด็น ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับข้อมูลตอบกลับจากหน่วยงานภายนอกล่าช้า เป็นข้อมูลที่คลาดเคลื่อน หรือข้อมูลที่ได้ไม่ครบถ้วนจากที่ขอไป ข้อกฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเป็นอุปสรรค เช่น การกำหนดกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน หน่วยงานภายนอกบางหน่วยงาน มีภาระหนักในการจัดหาข้อมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. เช่น สถาบันการเงินขนาดใหญ่ กรมที่ดิน เป็นต้น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการดำเนินการเชื่อมโยง/ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถรองรับเทคโนโลยีของหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการเงิน เป็นต้น ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน เจ้าหน้าที่ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช. มีภาระงานที่หนัก ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน รวมถึง การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก การบูรณาการการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานภายนอก โดยการดำเนินการผ่านการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ยังไม่ครบถ้วนและบางหน่วยงานยังไม่มี การดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ที่ตกลงร่วมกันไว้ หน่วยงานภายนอกบางหน่วยงานไม่ได้จัดเก็บข้อมูลย้อนหลัง หรือไม่ได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบที่ดีและเพียงพอต่อความต้องการของ ป.ป.ช. เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน นอกจากนั้นจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. อาทิ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก มีขอบเขตที่กว้างเกินไป หรือไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าต้องการข้อมูลอะไรบ้างทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน กระบวนการจัดทำหนังสือขอข้อมูลที่ต้องให้ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ลงนาม แต่ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ได้รับการแก้ไขแล้ว โดยการมอบอำนาจให้ผู้บริหารระดับรองลงไปเป็นผู้ลงนามในหนังสือขอข้อมูลได้

หน่วยงานภายนอกให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดของการทำงานร่วมกับ ป.ป.ช. ว่า หน่วยงานภายนอกมีข้อจำกัดด้านบุคลากรที่มีอยู่น้อยเมื่อเทียบกับข้อมูลที่สำนักงาน ป.ป.ช. ร้องขอ ซึ่งข้อมูลที่ร้องขอเป็นข้อมูลที่ย้อนหลังไปหลายปี และมีจำนวนมาก ทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดหาข้อมูลส่งให้ ด้านสถาบันการเงินพบปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลย้อนหลังหรือข้อมูลด้านสินเชื่อ การจดจำนองอสังหาริมทรัพย์ ที่มีการดำเนินการหลายขั้นตอนจึงจะส่งข้อมูลให้ ป.ป.ช. ได้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เช่น สถาบันการเงินปรับเปลี่ยนระบบภายในให้ทันสมัย แต่มีปัญหาการส่งข้อมูลไปยังระบบของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งระบบยังไม่สามารถรองรับได้ เป็นต้น รวมถึงการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ขอข้อมูล กรณี

มีความจำเป็นต้องติดต่อประสานงานหรือซักถามข้อสงสัย ไม่สามารถติดต่อได้สะดวก หรือเมื่อติดต่อกลับแล้วก็ไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน ทำให้เกิดความล่าช้าขึ้นในกระบวนการการตอบกลับข้อมูล ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดของการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน จากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั่วประเทศ จำนวน 186 คน มีผลการศึกษาดังรายละเอียดแสดงได้ในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

(ค่าคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 7 คะแนน)

หมายเหตุ

1. การขอความร่วมมือ (ขอข้อมูล/เอกสาร) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือขอข้อมูลต้องเป็นผู้บริหารระดับสูง (ทำให้เกิดความล่าช้า)
2. การบูรณาการร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน ยังไม่ครบถ้วนและครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการดำเนินการเชื่อมโยง/ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบ ACAS สามารถขอข้อมูลจากสถาบันการเงินย้อนหลังได้เพียง 2 ปี
4. ข้อมูลหมาย ระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สิน เช่น การกำหนดกรอบเวลาในการตรวจบัญชี เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน
5. ขั้นตอนการตรวจสอบบัญชี มีมากเกินไป ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานในภาพรวม
6. สำนักงาน ป.ป.ช. ไม่มีแบบฟอร์มหนังสือราชการขอข้อมูลหน่วยงานภายนอก ที่เจ้าหน้าที่สามารถระบุข้อมูลที่ต้องการได้ชัดเจนเพื่อความชัดเจนในการขอข้อมูล
7. เจ้าหน้าที่ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน มีภาระงานมาก ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก
8. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับข้อมูลตอบกลับจากหน่วยงานภายนอก ล่าช้า
9. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับข้อมูลตอบกลับจากหน่วยงานภายนอก เป็นข้อมูลคลาดเคลื่อนจากที่ขอไป
10. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับข้อมูลตอบกลับจากหน่วยงานภายนอก เป็นข้อมูลไม่ครบถ้วนจากที่ขอไป
11. หน่วยงานที่ขอข้อมูลบางหน่วยงานไม่ได้จัดเก็บข้อมูลย้อนหลัง และ/หรือไม่ได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบที่ดีและเพียงพอต่อความต้องการของ ป.ป.ช. เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน
12. หน่วยงานภายนอกบางหน่วยงาน มีภาระหนักในการจัดหาข้อมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. เช่น ธนาคาร กรมที่ดิน

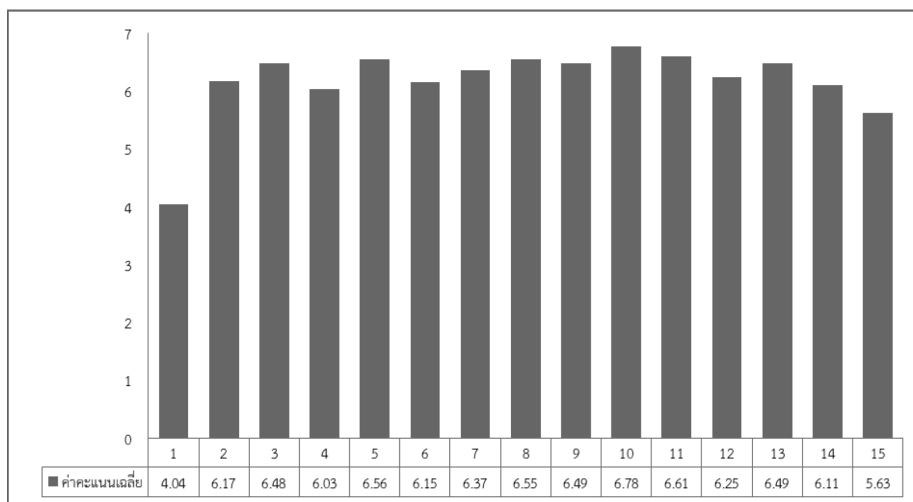
5.4 ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขปัญหาหลายประเด็นดังนี้ การลดขั้นตอนการตรวจสอบทรัพย์สินให้น้อยลง เพื่อเกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานการจัดทำคู่มือหรือแนวทางการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อให้การตรวจสอบทรัพย์สินเป็นไปในแนวทางเดียวกัน การจัดทำคู่มือการขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายนอกจัดส่งข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและรวดเร็ว การจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานภายนอกที่ขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสารทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกอย่างจริงจังและครบถ้วน การกำหนดมาตรการที่ให้หน่วยงานภายนอกส่งข้อมูลกลับอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และตรงเวลาที่กำหนด การนำหลักการความคุ้มค่ามาใช้ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เช่น การขอหลักฐานเฉพาะที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น และเฉพาะบัญชีที่มีร่องรอยที่เป็นนัยยะน่าสงสัย เป็นต้น การจัดทำกรณีศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคนิค วิธีการ และแนวคิดต่าง ๆ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ทรัพย์สิน (ACAS) เพื่อใช้ในการรับ/จัดเก็บบัญชีทรัพย์สิน หรือใช้เป็นฐานข้อมูลกลางของบัญชีทรัพย์สิน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาประยุกต์ใช้ในงานการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อคัดกรองหรือเปรียบเทียบรายการทรัพย์สิน การประมวลผลบัญชีทรัพย์สิน เป็นต้น การกำหนดมาตรการให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ยื่นผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ทั้งหมด รวมถึง การแก้ไขกฎหมายเพื่อเกิดประสิทธิภาพในการตรวจสอบทรัพย์สิน อาทิ แก้กฎหมายให้มีการเลือกตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินเฉพาะกลุ่มเสี่ยงหรือเฉพาะรายที่สำคัญ เพื่อลดจำนวนการขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก การกระจายอำนาจการตรวจสอบทรัพย์สินบางส่วนไปยังหน่วยงานตรวจสอบอื่น เช่น ป.ป.ท. ปปง. สตง. กรมบัญชีกลาง

หน่วยงานภายนอกที่ทำงานร่วมกับ ป.ป.ช. ให้ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีหน่วยงานเฉพาะสำหรับติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการติดตามงานได้สะดวกรวดเร็ว การขอข้อมูลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ขอ อีกทั้งช่วยลดภาระการทำงานของหน่วยงานภายนอกในเรื่องการติดต่อสื่อสาร การประสานงานกับผู้ขอข้อมูลที่มีจำนวนมาก การส่งกลับเอกสารจากหน่วยงานภายนอก ควรมีการส่งทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดต้นทุนของหน่วยงานภายนอกในการจัดทำเอกสารให้สำนักงาน ป.ป.ช. เพราะบางหน่วยงานมีข้อมูลจำนวนมาก และหน่วยงานภายนอกต้องจัดส่งข้อมูลตามคำร้องขอจำนวนมาก (หลายหน่วยงาน) อีกทั้งเกิดความสะดวกรวดเร็วในการจัดส่งข้อมูล ทำให้สามารถจัดหาข้อมูลได้ง่าย โดยสำนักงาน ป.ป.ช. อาจมีที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) กลาง เพื่อดำเนินการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ หรือให้หน่วยงานภายนอกจัดส่งข้อมูลในรูปแบบของแผ่นบันทึก

ข้อมูล (CD) หากสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องการข้อมูลฉบับจริงก็ขอภายหลังได้ สำนักงาน ป.ป.ช. ควรเร่งปรับปรุงระบบสารสนเทศในการรวบรวมและวิเคราะห์ทรัพย์สิน (ACAS) เพื่อประสิทธิภาพของการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสถาบันการเงินกับ ป.ป.ช. โดยข้อเสนอแนะ มาตรการ/แนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั่วประเทศ จำนวน 186 คน สามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

(ค่าคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 7 คะแนน)

หมายเหตุ

- กระจายอำนาจการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน บางส่วนไปยังหน่วยงานตรวจสอบอื่น เช่น ป.ป.ท. กรมบัญชีกลาง สตง. ปปง. โดยแก้ไขกฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบแก่หน่วยงานข้างต้น
- การแก้ไขกฎหมาย ให้มีการเลือกตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินเฉพาะกลุ่มเสี่ยงหรือเฉพาะรายที่สำคัญ เพื่อลดจำนวนการขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก
- การลดขั้นตอนการตรวจสอบทรัพย์สินให้น้อยลง เพื่อเกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน เช่น ลดการรายงานผลการตรวจสอบที่ซ้ำซ้อน
- การลดขั้นตอนการประสานงาน/ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกให้น้อยลง เช่น มอบอำนาจให้ผู้บริหารระดับสำนักฯ สามารถลงนามในหนังสือขอข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอกได้
- การจัดทำคู่มือหรือแนวทางการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อให้การตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- การจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานภายนอก ที่ขอความร่วมมือ/ข้อมูล/เอกสาร ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- การจัดทำคู่มือการขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก ที่เป็นแบบมาตรฐาน เพื่อให้หน่วยงานภายนอกจัดส่งข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว
- การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง
- การทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอกให้ครบถ้วน
- การกำหนดมาตรการที่ให้หน่วยงานภายนอก ส่งข้อมูลกลับอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และตรงเวลาที่กำหนด
- การนำหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เช่น การขอหลักฐานเฉพาะที่เป็นสาระสำคัญเพื่อการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินเท่านั้นและเฉพาะบัญชีที่มีร่องรอยที่เป็นนัยยะน่าสงสัย
- การจัดทำกรณีศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคนิค วิธีการ และแนวคิดต่าง ๆ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน
- การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบทรัพย์สิน (ระบบ ACAS) เพื่อใช้ในการรับ/จัดเก็บบัญชีทรัพย์สิน หรือใช้เป็นฐานข้อมูลกลางของบัญชีทรัพย์สิน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว
- การนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาใช้ในงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อคัดกรองหรือเปรียบเทียบรายการทรัพย์สิน การประมวลผลบัญชีทรัพย์สิน เป็นต้น
- การกำหนดมาตรการให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ยื่นผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ทั้งหมด

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้างต้น พบว่า จากสภาพปัญหาของการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกิดความล่าช้าและไม่ทันตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยเฉพาะการตรวจยืนยันและการตรวจเชิงลึก ที่ต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานเจ้าของข้อมูลภายนอก ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงิน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อนำข้อมูล/เอกสารต่าง ๆ มาประกอบการพิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชีที่ต้องมีการตรวจสอบ การบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกนั้น พบว่า สำนักงาน ป.ป.ช. มีรูปแบบการขอความร่วมมือ/ขอข้อมูล/เอกสาร โดยการจัดทำหนังสือราชการที่อ้างอิงข้อกฎหมายที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังหน่วยงานภายนอกเจ้าของข้อมูล และเรื่อง/ประเด็นที่ขอข้อมูล/เอกสารจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินจากสถาบันการเงิน การถือครองทรัพย์สินมีค่า อาทิ อสังหาริมทรัพย์ ยานพาหนะ การถือครองหลักทรัพย์/จำนวนหุ้น เป็นต้น สามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ มาตรการ หรือแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำกระบวนการหรือวิธีการปฏิบัติไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปสภาพปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาของการทำงานร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดที่สำคัญ	ข้อเสนอแนะ มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาที่เสนอ
1. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกล่าช้า ไม่ครบถ้วน คลาดเคลื่อนจากที่ขอไป	● การกำหนดมาตรการให้หน่วยงานภายนอกส่งข้อมูลกลับอย่างรวดเร็ว ตรงตามเวลาที่กำหนด ● การจัดทำคู่มือในการขอข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอกที่มีมาตรฐานหรือรูปแบบเดียวกัน
2. การดำเนินการผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการรวบรวมและวิเคราะห์ทรัพย์สิน (ACAS) ในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอกไม่มีประสิทธิภาพ	● สำนักงาน ป.ป.ช. ควรพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูล หรือใช้เป็นฐานข้อมูล และสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● การนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาประยุกต์ใช้ในงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เช่น การคัดกรองข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูลการประมวลผลบัญชีทรัพย์สิน
3. การติดต่อประสานงานระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานภายนอกไม่มีประสิทธิภาพ	● สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีระบบการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่ทำงานร่วมกันด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน โดยอาจมีการพัฒนาระบบสารสนเทศหรือการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านข้อมูลขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 2 (ต่อ) สรุปสภาพปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ มาตรการและแนวทางแก้ไข ปัญหาของการทำงานร่วมระหว่าง ป.ป.ช. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดที่สำคัญ	ข้อเสนอแนะ มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาที่เสนอ
4. ข้อมูลที่สำนักงาน ป.ป.ช. ร้องขอไปยังหน่วยงานภายนอก มีลักษณะย้อนหลังไปหลายปี คำขอไม่ชัดเจน ขอมูลมากเกินไปกว่าที่จะใช้งานจริง	- การแก้ไขกฎหมาย ให้มีการเลือกตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินเฉพาะกลุ่มเสี่ยงหรือเฉพาะรายที่สำคัญ เพื่อลดจำนวนการขอข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอก - การจัดให้มีรูปแบบหนังสือขอข้อมูลไปยังหน่วยงานภายนอกที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการขอข้อมูล
5. หน่วยงานภายนอกมีภาระงานมาก ไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลย้อนหลัง และขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน	- สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีการขอข้อมูลเฉพาะที่จำเป็นต้องใช้จริง - ควรมีการดำเนินการขอ - รับ ข้อมูล ผ่านระบบสารสนเทศทั้งระบบ เพื่อเกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
6. ข้อกำหนด ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เช่น การกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน	- สำนักงาน ป.ป.ช. ควรมีการศึกษาเพื่อลดขั้นตอนของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อลดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน - การแก้ไขกฎหมายเพื่อกระจายอำนาจการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินไปยังหน่วยงานตรวจสอบอื่น เช่น ปปง. ป.ป.ท. เป็นต้น
7. เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีจำกัด ทำให้มีภาระงานมาก	- ลดขั้นตอนการประสานงาน/ขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก - การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินทั้งกระบวนการ เพื่อให้มีขั้นตอนการดำเนินงานน้อยที่สุด ลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน - การจัดทำกรณีศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคนิค วิธีการ และแนวคิดต่าง ๆ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา จิตติคุณรัตน์. (2556). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ชันโซอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด*. ภาคนิพนธ์ บธ.ม. (การบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ธนกร กรวัชรเจริญ. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของพนักงานบริษัท ควอลิตี้ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)*. รายงานการค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

- นิมนน ทอแสง. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานกลุ่มธุรกิจผลิตเครื่องสำอางในเขตจังหวัดปทุมธานี. รายงานการค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- พัชรวรรณ นุชประยูร. (2561). การพัฒนารูปแบบและวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพแลประสิทธิภาพของระบบตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน, กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: เอ้า ออฟ เคอร์มิสท์.
- วรวิทย์ สุขบุญ. (2558). นิติเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของ ป.ป.ช. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- _____. (2561). กฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ป.ป.ช. เอกสารประกอบการบรรยายโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้เรื่องนิติเศรษฐศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รุ่นที่ 1. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนาระบบตรวจสอบทรัพย์สิน. (2562). กฎหมาย ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการยื่น และการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- _____. (2562). คู่มือการจัดทำหนังสือขอข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- _____. (2562). แนวทางการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- อัครเดช ไม้งันท์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งและความเห็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง**
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 1-90.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561. (2561, 21 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 52 ก, หน้า 1-80.
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. 2561. (2561, 12 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 81 ก, หน้า 17-29.
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการยื่นบัญชีการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 158 และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. 2561. (2562, 6 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 90 ก, หน้า 4-5.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. 2561. (2561, 12 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 81 ก, หน้า 42-49.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา 102 พ.ศ. 2561. (2561, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 87 ก, หน้า 37-53.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา 102 (9) พ.ศ. 2561. (2561, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 87 ก, หน้า 45-56.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. 2561. (2561, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 87 ก, หน้า 78-79.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา 103 พ.ศ. 2561. (2561, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 87 ก, หน้า 57-77.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสภาท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2561. (2561, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 61 ก, หน้า 35-36.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. 2561. (2561, 12 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 81 ก, หน้า 50-52.

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กันกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. 2561. (2561, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 61 ก, หน้า 36.

คำสั่งสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ 56/2562 เรื่อง มอบหมายให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

คำสั่งสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ 141/2562 เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้ข้าราชการรับผิดชอบการปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สิน และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.